

Spoštovani,

Na vas se obračamo glede problematike na področju izvajanja osebne asistencije. Dne 25.2.2022 je bil v Uradnem listu RS št. 26/2022 objavljen nov Pravilnik o osebni asistenci, ki je pričel veljati s 1.3.2022. Dne 24.1.2022 je bila podpisana nova pogodba o izvajanju osebne asistencije za leto 2022.

Sami ste torej z novimi pogodbami za izvajalce zamudili več kot mesec dni časa. Od nas izvajalcev pa na drugi strani pričakujete, da bomo v enem dnevu izdali 100-300 novih pogodb. V mesecu januarju nas je bilo mnogo izvajalcev presenečenih, ko smo dobili zavrnjene račune. Računi so bili zavrnuti zaradi nadomeščanja izostanka samostojnih podjetnikov preko podjemnih pogodb. Kot smo omenili že zgoraj, do podpisa nove pogodbe za leto 2022 (dne 24.1.2022) nismo bili pisno obveščeni, da tovrstno nadomeščanje ni več dovoljeno. Upamo, da nam je vsem jasno, da so v obdobju od 1.1.2022-24.1.2022 podjemni delavci nadomeščali izostanek samostojnih podjetnikov in očitno za to delo ne bodo prejeli poštenega plačila. Ali pač?

Nova urna postavka za osebne asistente, ki imajo z nami sklenjeno pogodbo o poslovnem sodelovanju je od 1.3.2022 določena na 10 € bruto. Nova urna postavka se nam zdi povsem nepredstavljiva.

Resnično se bojimo, da bo prišlo do množične prekinitve sodelovanja s strani samostojnih podjetnikov. Prosila bi, da resno razmislite o posledicah. Kljub 67.594 (vir Zavod za zaposlovanje RS) registriranih brezposelnih oseb, večina njih ne želi opravljati dela osebne asistenta. Pri iskanju novih osebnih asistentov se poslužujemo vseh oblik (objave na spletni strani zavoda, objave na socialnih omrežjih,...) vendar smo neuspešni. Posledično pa so, oziroma bodo, na tej točki najbolj oškodovani naši uporabniki. Za novo uporabnico ekipo sestavljamo že skoraj mesec dni, vendar smo še vedno neuspešni. Smatram, da se približujemo točki, ko bo potrebno obvestiti tudi ostale instance (Varuh človekovih pravic, Evropsko sodišče za človekove pravice,...)

Prav tako bi želeli izvedeti, kdo naj bi po vašem mnenju od 1.1.2022 nadomeščal izostanek samostojnih podjetnikov, saj ste nadomeščanje podjemnih delavcev onemogočili. Na koncu bodo ponovno najbolj oškodovani uporabniki, ker bodo ostali sami. Nase torej prevzimate odgovornost, da bomo samo pustili osebo, ki je 24 ur življenjsko odvisna od pomoči tretje osebe. Naj vas zgolj spomnim, da je do podobne situacije v našem zavodu že prišlo lani. Na srečo gospa ni bilo življenjsko odvisna od pomoči tretje osebe.

Istočasno bi izpostavili protipravnost omejitve, da popoldanski s.p lahko mesečno opravi zgolj 20 ur osebne asistencije. Pravno-formalni status »navadnega« in »popoldanskega« s.p je

popolnoma enak. Enake so tudi pravice in dolžnosti med navadnim in popoldanskim s.p. Zakaj lahko torej storitev zobozdravstva popoldanski s.p. opravlja v drugem (neomejenem) obsegu kot storitev osebne asistencije (omejeno na 20 ur mesečno) ? Iz vidika uporabnika bi zanj nadomeščanje lažje zagotovili, če boste tovrstno omejitev odpravili.

Opozorili bi tudi na dodatek za stalno pripravljenost oziroma dežurstvo strokovnega kadra. Dejstvo je, da mora biti odgovorna oseba uporabniku in osebnim asistentom na voljo 24 ur na dan. Kadarkoli lahko pride do poškodbe na delu in je potrebna takojšnja zamenjava osebnega asistenta. Na podlagi česa zavračate izplačilo omenjenega dodatka?

Kot izvajalci osebne asistencije smo dejavnost dolžni opravljati kot nepridobitno. Nikakor nam ni v interesu, da ne bi spoštovali zakonodaje, predpisov in sklenjenih pogodb. Vsekakor pa iz različnih razlogov prihaja do situacij, ki nas prisilijo, da hodimo po robu, včasih pa tudi preko njega.

Želeli bi, da nam prisluhnete in da skupaj poskušamo najti rešitve, ki bi bile v dobro najprej uporabnikom zaradi katerih se vse skupaj tudi izvaja; prav tako pa tudi v dobro zaposlenim. Verjamemo, da vam na Ministrstvu ni težko razumeti, da smo dolžni izplačati plače zaposlenim najkasneje do 18. v mesecu za pretekli mesec. Prepričani pa smo tudi, da razumete, da pri opravljanju nepridobitne dejavnosti ni mogoče imeti »na zalogi« ali »odveč« 141.500,00 eur, ki smo jih npr. v mesecu februarju potrebovali za izplačilo plač. In ni nam vseeno niti za vse ostale, ki osebno asistenco opravljajo kot samostojni podjetniki in tiste, ki zaposlene nadomeščajo. Zavedamo se, da je vsaj med njimi 90 % tistih, ki so življenjsko odvisni od plače oz. dohodkov, ki jih prejemajo s strani našega Zavoda.

Vemo, da Zakon o osebni asistenci in tudi Pogodba, ki smo jo podpisali z vami, določata 30-dnevni plačilni rok. In hvaležni smo vam za vsak mesec in vsako nakazilo, ki je bilo izvedeno pred tem rokom. Vseeno pa predlagamo, da se za namene financiranja izvajanja storitev osebne asistencije, plačilni rok skrajša in določi, da je sredstva treba nakazati najkasneje do 18. v mesecu za pretekli mesec.

Mogoče imate tudi sami kakšno učinkovito rešitev, ki jo že v naprej pozdravljamo in ki bi nam vsem skupaj omogočila kakšno neprespano noč manj in več zadovoljstva vsem, ki smo udeleženi v tem procesu.

V upanju na ugoden razplet dogodkov Vas lepo pozdravljamo.

Andreja Pirc, strokovna vodja